

Kommunstyrelsens näringslivs- och arbetsutskott**Tid:** Tisdagen den 10 september 2024 kl. 13:15-15:15**Plats:** Kommunstyrelsens sammanträdesrum**Beslutande:** Hans Lindberg (S), ordförande
Anders Ågren (M), vice ordförande
Janet Ågren (S)
Tomas Wennström (S)
Lena Andersson (M)
Bore Sköld (V)
Mattias Larsson (C)**Övriga deltagare:** Se sidan två**Utses att justera:** Anders Ågren**Sekreterare:** *Digital signatur* §§ 262-287
Tomas Jakobsson § 268 justeras omedelbart**Ordförande:** *Digital signatur*
Hans Lindberg**Justerare:** *Digital signatur*
Anders Ågren

BEVIS**Justerat protokoll har offentliggjorts genom anslag**

Organ: Kommunstyrelsens näringslivs- och arbetsutskott

Sammanträdesdatum: 2024-09-10

Anslaget har satts upp: 2024-09-10

Anslaget tas ner: 2024-10-10

Förvaringsplats: Stadsledningskontoret, kommunkansliet

Underskrift: *Digital signatur*
Therese Stellén

Övriga deltagare

Tjänstemän

Margaretha Alfredsson, stadsdirektör

Lena Höök Gustafsson, ekonomidirektör

Mattias Mitz, presskommunikatör

Isabell Eriksson, praktikant Vänsterpartiet

Andreas Lundgren (S), ordförande individ- och familjenämnden, § 262

Igor Hell (M), vice ordförande individ- och familjenämnden, § 262

Simon Blomberg, ekonomichef Stöd och omsorg, § 262

Urban Dahlberg, upphandlingschef, § 263-267

Karin Isaksson, teknisk direktör, § 271

Peter Juneblad, näringslivsdirektör, § 286

Åsa Fällman, biträdande näringslivsdirektör, § 286

§ 262

Diarienum: KS-2024/00224

Individ- och familjenämnden informerar om ekonomin

Beslut

Näringslivs- och arbetsutskottet beslutar

att till protokollet notera att dialog ägt rum med individ- och familjenämndens presidium med syfte att tillgodose kommunstyrelsens uppsiktsplikt över kommunens nämnder.

Reservation

Bore Sköld (V) reserverar sig mot beslutet till förmån för eget avslagsyrkande. Se skriftlig reservationstext under beslutsordning.

Ärendebeskrivning

Vid näringslivs- och arbetsutskottets sammanträde 2024-04-23 informerade individ- och familjenämnden om prognostiserat underskott för 2024.

Kommunstyrelsens näringslivs- och arbetsutskott beslutade därefter att utskottet förutsätter att individ- och familjenämnden vidtar åtgärder för att nå en budget i balans.

Vid sammanträdet 2024-09-10 informerar ekonomichef Simon Blomberg individ- och familjenämnden om vidtagna och planerade åtgärder.

Näringslivs- och arbetsutskottets beslutsordning

Yrkanden

Bore Sköld (V) – Avslag till tjänsteskrivelsens förslag.

Hans Lindberg (S) – Bifall till tjänsteskrivelsens förslag.

Propositionsordning som godkänns

Bifall mot avslag till tjänsteskrivelsens förslag. Ordföranden finner att utskottet bifaller tjänsteskrivelsens förslag.

Reservation

Vänsterpartiet vill tydliggöra att vi i all väsentlighet står bakom fullmäktiges fastställda riktlinjer och beslut vad gäller nämndernas styrning. Vi anser därtill att kommunstyrelsen och dess arbetsutskott sköter sitt jobb väl vad gäller uppsiktsplikten. Eftersom Vänsterpartiets budgetförslag hade gett IFN förutsättningar att kunna bedriva verksamheten utan de idag presenterade förslagen till nedskärning, menar vi att KSNAUs medskick i dagens dialog inte överensstämmer med Vänsterpartiets politik. För att inte riskera att någon skulle kunna tro att Vänsterpartiet står bakom dessa nedskärningar vill vi göra denna markering och reservation.

Beslutet ska skickas till

Individ- och familjenämnden

§ 263

Diarienum: KS-2024/00537

Upphandling: Elmaterial – Förfrågningsunderlag

Beslut

Näringslivs- och arbetsutskottet beslutar

att godkänna förfrågningsunderlag avseende upphandling Elmaterial.

Ärendebeskrivning

Vi har inget avtal idag och vi har behov av ett ramavtal.

Avtalets värde är ca 1 MSEK per år.

Period 2025-01-01–2026-12-31 med möjlighet till förlängning 1+1+1 år.

Utvärdering baseras på bästa pris/kvalite.

Upphandlingsbyrån har tagit hänsyn till sysselsättningskrav i upphandlingen. Miljökraven är framtagna i samverkan med verksamheten

Beslutsunderlag

Ramavtalet

Ska krav, Utvärdering

Upphandlingsföreskrifter

Beredningsansvariga

Cecilia Gabrielsson och Pia Wangberg

Beslutet ska skickas till

Cecilia Gabrielsson

§ 264

Diarienum: KS-2024/00738

Upphandling: Upptagning av halkbekämpningsmaterial, gator (24218)**Beslut**

Näringslivs- och arbetsutskottet beslutar

att godkänna upphandlingsunderlag.

Ärendebeskrivning

Upphandlingen avser upptagning av halkbekämpningsmaterial hårdgjorda ytor och grönytor samt borttransport av uppsamlat material.

Upphandlingen avser tre st delområden där anbudsgivare kan lämna anbud på ett eller flera områden.

Område: 1A, B och C Umeå,

Område 2 A, B Sävar samt

Område 3: Holmsund/Obbola

Köparen utser sedan efter upphandling entreprenör för respektive område.

Endast en leverantör/utförare antas per område.

Avtalstid: 2025-04-01 – 2027-03-31 med option på 1 + 1 år

Värde ca 30 000 000 mkr

Beslutsunderlag

Avtalsvillkor 24218

Prisbilagor

Ska krav

Utvärderingsmodell

Kartor

Ledningssystem förenklat krav

Begäran affärssekretess

Företagspresentation

Upphandlingsföreskrifter

Intyg sanktioner

Bilaga E-fakturering

Alnarpsmodellen 2.2

Vitesmall för skador på träd

Beredningsansvariga

Joakim Edvall

Pia Wangbergh

Beslutet ska skickas till

Upphandlingsbyrån

§ 265

Diariernr: KS-2024/00762

Upphandling: Ramavtal Styr och övervakning, grupp 2 & 4 – Förfrågningsunderlag

Beslut

Näringslivs- och arbetsutskottet beslutar

att godkänna förfrågningsunderlag avseende Ramavtal Styr och övervakning, grupp 2 & 4.

Ärendebeskrivning

Umeå kommun upphandlar Ramavtal Styr och övervakning, grupp 2 & 4. Ramavtalet är uppdelat i två delar och maximalt två entreprenörer per del kommer att antas. Befintligt ramavtal löper ut 2024-12-31 och behöver därför upphandlas på nytt.

Avtalets värde är ca 4 MSEK per år.

Avtalsperiod 2025-01-01 till 2027-12-31.

Avtalet tecknas för två år med möjlighet att förlänga upp till ytterligare två år.

Utvärdering sker enligt lägsta pris.

Beslutsunderlag

Se bifogade dokument.

Beredningsansvariga

Urban Helmersson och Annelie Edlund

Beslutet ska skickas till

Annelie Edlund

§ 266

Diarienum: KS-2024/00764

Upphandling: Konsulttjänster Ekonomi (24191) – Förfrågningsunderlag

Beslut

Näringslivs- och arbetsutskottet beslutar

att godkänna förfrågningsunderlag avseende upphandling av konsulttjänster Ekonomi.

Ärendebeskrivning

Umeå kommun har i dagsläget inget avtal när det gäller Konsulttjänster Ekonomi. Behovet finns i organisationen så upphandling kommer att genomföras.

Uppdraget avser kvalificerad rådgivning med specialistkompetens inom olika ekonomifrågor, till exempel skatter, moms och redovisning.

Avtalets värde är ca 2MSEK per år.

Avtalsperiod 20250101–20261231 med möjlighet till två års förlängning (1+1 år).

Utvärdering baseras på bästa förhållande mellan pris och kvalitet.

Övriga avropsberättigade parter är: Bjurholms kommun, Kvarkenhamnar AB, Robertsfors Bostadsstiftelse, Robertsfors kommun, Umeå Parkerings AB, Vindelns Bostäder AB, Vindelns Vatten och Avfall AB, Vindelns kommun och Vännäs kommun.

Beslutsunderlag

Se bifogat förfrågningsunderlag.

Umeå kommun

Sammanträdesprotokoll

Kommunstyrelsens näringslivs- och arbetsutskott

2024-09-10

Beredningsansvariga

Ana Garcia Cachafeiro

Ansvarig upphandlare

Pia Wangbergh

Biträdande upphandlingschef

Beslutet ska skickas till

Ana Garcia Cachafeiro

Ansvarig upphandlare

§ 267

Diarienum: KS-2024/00751

Upphandling: Lastbil – Förfrågningsunderlag**Beslut**

Näringslivs- och arbetsutskottet beslutar

att godkänna bifogat förfrågningsunderlag.

Ärendebeskrivning

Lastväxlare till Gator och Parker med eller utan tre flak. Anpassad till befintliga redskap för vinterväghållning och halkbekämpning m.m. Uppskattad kostnad 5-7 miljoner beroende på flak.

Förstudie har gjorts och det finns inga leverantörer som kan offerera lastväxlare för vinterväghållning med eldrift i nuläget.

Beslutsunderlag

Bifogade filer

Beredningsansvariga

Anders Blom

Pia Wangbergh

Beslutet ska skickas till

Upphandlingsbyrån

§ 268

Diarienum: KS-2024/00765

Fördelning av kommunens andel av extra resurser till skolor för att mildra effekterna av inflationen

Beslut

Kommunstyrelsens näringslivs- och arbetsutskott beslutar

att det tillfälliga statsbidraget 2024 till skolor för att mildra effekterna av inflationen ska fördelas med 4 299 793 kr till för- och grundskolenämnden och 1 653 613 kr till gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden.

att paragrafen justeras omedelbart.

Ärendebeskrivning

Regeringen tillförde 500 miljoner kronor till skolväsendet i vårändringsbudgeten för 2024. Syftet med bidraget är att bidra till goda förutsättningar för att upprätthålla kvaliteten i undervisningen och minska risken att inflationen på ett negativt sätt påverkar förutsättningarna för barn och elever att få den utbildning och det stöd som de har rätt till. Bidraget ska användas till insatser i kommunal och enskild verksamhet i skolformerna som omfattas.

Skolverket har fått i uppdrag att betala ut medlen. Kommunerna behöver inte ansöka om pengarna utan de betalas ut till alla kommuner. Det är sedan upp till varje enskild kommun att besluta hur pengarna ska användas för att upprätthålla kvaliteten i undervisningen. Pengarna är avsedda för användning både i kommunal och fristående verksamhet i förskolan, förskoleklassen, grundskolan, anpassade grundskolan, fritidshemmet, gymnasieskolan, anpassade gymnasieskolan och komvux.

Statsbidraget fördelas proportionellt till kommunerna utifrån antalet barn och unga i åldern 6–19 år i respektive kommun. Uppgifterna om antal barn

per kommun hämtas från Statistiska centralbyråns (SCB) och utgör den senaste tillgängliga statistiken.

Skolverket betalade i enlighet med ovanstående ut 5 953 406 kr i stöd till Umeå kommun den 28 juni 2024.

Medlen föreslås fördelas på de två utbildningsnämnderna enligt samma modell som tillämpades vid fördelningen av statsbidraget. Det innebär att fördelningen utgår från antalet barn och unga i åldern 6–19 år enligt samma princip som Skolverket tillämpat. Det är dock upp till respektive nämnd hur de vill fördela samt använda de tilldelade medlen.

Beredningsansvariga

Anette Sjödin, controller

Sofia Öberg, ekonomichef utbildning

Beslutet ska skickas till

För- och grundskolenämnden

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden

§ 269

Diariernr: KS-2024/00711

Teknisk ramjustering - Licenser

Beslut

Kommunstyrelsens näringslivs- och arbetsutskott beslutar

att bevilja en teknisk ramjustering 2025 om 2 700 tkr från för- och grundskolenämnden, 650 tkr från gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden och 170 tkr från kulturnämnden till tekniska nämnden avseende licenskostnader.

Ärendebeskrivning

Innan borttagande av interna affärer låg kostnaden för licenser för Microsoft utfördelade på nämnderna vilket det fortsatt att göra för för- och grundskolenämnden, gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden samt kulturnämnden medan övriga nämnders licenskostnader förts över till tekniska nämnden.

Det finns fortsatt ett behov av inköp av licenser från Microsoft, samt stora kommande kostnadsökningar och behov av stärkt säkerhet. Ansvar för tillhandahållande av licenser ingår i tekniska nämndens (DoIT) uppdrag och för att bättre kunna samordna samt tillhandahålla en hög säkerhet för hela Umeå Kommun föreslås att totalt 3,52 mnkr ramjusteras till tekniska nämnden utifrån följande fördelning; från FGN 2,7 mnkr, GVN 0,65 mnkr och KN 0,17 mnkr.

Nämnderna är överens om föreslagen ramjustering som utgår från den budget som finns för Microsoft licenser i respektive nämnd 2024.

Dessa budgetbelopp har räknats upp med 1,5% utifrån ett prognosticerat KPIF för år 2025.

Nämnd mnkr	Budget 2024	Uppräkning 1,5%	Förslag ramjustering 2025
FGN	2,66	0,04	2,70
GVN	0,64	0,01	0,65
Kulturnämnd	0,17	0,00	0,17
Slutsumma:	3,47	0,05	3,52

Beslutsunderlag

För- och grundskolenämndens protokoll

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämndens protokoll

Kulturnämndens protokoll

Tekniska nämndens protokoll

Beredningsansvariga

Anette Sjödin, controller

Beslutet ska skickas till

För- och grundskolenämnden

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden

Kulturnämnden

Tekniska nämnden

§ 270

Diarienum: KS-2024/00027

Anmälningssaken 2024-09-10

Remisser

Justitiedepartementet – SOU 2024:39 Skärpta regler om ungdomsövervakning och straffreduktion för unga. Individ – och familjenämnden för eget yttrande till Justitiedepartementet senast 22 november 2024.

§ 271

Diarienum: KS-2024/00732

Siv 1 - Ökade investeringsmedel för ombyggnad (Vasaskolan)

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige beslutar

att tekniska nämnden får i uppdrag att se över sin beredningsprocess för de projekt som bedöms särskilt svåra att kostnadsbedöma. Detta med målet att nödvändiga beslut ska fattas inom ramen för ordinarie budget- och investeringsprocess och därmed säkra långsiktig ekonomisk hållbarhet. Uppdraget ska genomföras i dialog med stadsledningskontoret.

att bevilja tekniska nämnden ökade investeringsmedel om 60 600 tkr 2024 beträffande Vasaskolan (projekt 800705).

att underhåll av befintlig skolbyggnad, 25 mnkr får rymmas inom befintlig reinvesteringsbudget.

att finansieringen sker genom lån.

Beslut

Kommunstyrelsens näringslivs- och arbetsutskott beslutar

att bevilja tekniska nämnden ökade investeringsmedel om 60 000 tkr 2024 för kostnadsökningar beträffande Vasaskolan (projekt 800705) från medel avsatta till kommunstyrelsens förfogande i investeringsbudget 2024, i enlighet med framskrivning från tekniska nämnden, se ärendebeskrivning

att informera kommunstyrelsen och kommunfullmäktige om ovanstående beslut.

Ärendebeskrivning

Motivering från tekniska nämnden:

Umeå kommun har beslutat att ytterligare 1 000 platser ska tillskapas inom gymnasieskolan för att möta behovet av fler platser. Platserna fördelas mellan flera skolor. På Maja Beskow har 100 platser inom restaurangprogrammet tillkommit och på Dragonskolan har klassrum och övriga lokaler byggts ut och om för att från hösten 2024 erbjuda ytterligare 225 platser.

De resterande 675 platserna ska tillskapas vid Vasaskolan.

Arbetet med fler gymnasieplatser inleddes 2021. Sedan dess har ett antal faktorer väsentligt förändrats. Framst behoven av ökad anpassning för trygghet och säkerhet samt kraftigt ökade byggkostnader, som speglas i ett ökat byggkostnadsindex. Därutöver har den hänsyn som behövs ta till kulturmiljön påverkat projektet mer än förväntat och därmed också kostnaderna, mer än vad som ursprungligen bedömdes. Den befintliga skolbyggnaden behöver också renoveras vilket konstaterats genomförs mest effektivt i samband med ombyggnationerna av byggnaden. För att detta inte ska dränera tekniska nämndens redan ansträngda underhållsbudget föreslås att medel avsätts även för detta behov.

En trygg och säker skolmiljö är idag perspektiv som tyvärr måste få mycket större uppmärksamhet och som kräver nya lösningar. I Vasaskolans fall har det påverkat dispositionen av fastigheten och en samlad entré till skolan har skapats. Det har i sin tur påverkat behovet av anpassning av Vasaskolan och viss omDispositionering av funktioner i skolan. Detta så att en god vuxennärvaro och en trygg miljö kan skapas för eleverna.

Ursprunglig budget som avsattes var 235 mnkr. Byggindex fram till planerad byggstart har ökat med 26,3%, vilket innebär en kostnadsökning med 61,8 mnkr. Därutöver tillkommer indexökningar under byggtiden vilket bedömts till 5% och ytterligare 14,8 mnkr.

Övriga kostnadsökningar motiveras av att entréerna samlas till en gemensam entré till skolan vilket också krävt anpassning av den befintliga

skolbyggnaden, byggnadernas utformning som två slanka flyglar och en relativt kostsam renovering och ombyggnad av gamla rosa gymnastiken till matsal. Även hänsyn till kulturmiljön där bl a entrépartiets 90-talstillägg byts ut för att skapa en arkitektoniskt tilltalande helhet samt en mer ambitiös utformning av utemiljön än en traditionell skolgård utifrån skolans placering i centrala staden påverkar också kostnaderna.

Samlade entréer, ombyggnader och glasgångar som sammanbinder byggnaderna har ökat kostnaderna med 21 mnkr. Hänsyn till kulturmiljön bedöms ha ökat kostnaderna med 18 mnkr och utemiljön 5 mnkr. För underhållet av den befintliga skolbyggnaden bedöms behovet uppgå till 25 mnkr. Sammanlagt bedöms dessa kostnadsökningar uppgå till 69 mnkr.

Ett arbete har genomförts för att sänka kostnaderna och ett antal justeringar har skett men om de krav som ställts i projektet – att vara en attraktiv, trygg och säker skolmiljö i harmoni med stadens kulturmiljö ska uppfyllas är bedömningen att ytterligare medel måste avsättas.

Dagens skolmiljöer ska uppfylla högt ställda krav avseende goda, moderna utbildningsmöjligheter, hög säkerhet, ha en mycket god tillgänglighet, ge alla elever goda förutsättningar att lyckas med sin utbildning och bidra till ett jämställt samhälle. Lokalerna måste också vara attraktiva så de bidrar till att eleverna vill välja skolan. Sammantaget innebär kraven att möjligheterna att genomföra besparingar har begränsningar.

Beslutet påverkar inte den planerade idrottshallen, den budgeten är fortsatt avsatt för det ändamålet.

Projektet planeras upphandlas under hösten 2024 och entreprenadstart är planerad till mars 2025.

Övrigt:

Om kommunstyrelsens näringslivs- och arbetsutskott beslutar i enlighet med tjänsteskrivelsen innebär det att alla medel avsatta till kommunstyrelsens förfogande för kostnadsökningar i investeringsbudget 2024, är förbrukade (ursprungligen 100 mnkr). Detta är också anledningen

till att en del av kostnadsökningen kopplat till byggindex behöver beslutas av kommunfullmäktige.

Förslag till beslut (tjänsteskrivelsen)

Kommunfullmäktige beslutar

att bevilja tekniska nämnden ökade investeringsmedel om 85 600 tkr 2024 beträffande Vasaskolan (projekt 800705), varav 16 600 tkr avser kostnadsökningar kopplat till byggindex och 69 000 tkr avser reinvesteringar samt förändrad utformning av projektet, i enlighet med framskrivning från tekniska nämnden, se ärendebeskrivning. Beslutet är under förutsättning att kommunstyrelsens näringslivs- och arbetsutskott beviljat medel för kostnadsökningar ur medel avsatta till kommunstyrelsens förfogande i investeringsbudget 2024.

att finansieringen sker genom lån.

Kommunstyrelsens näringslivs- och arbetsutskott beslutar

att bevilja tekniska nämnden ökade investeringsmedel om 60 000 tkr 2024 för kostnadsökningar beträffande Vasaskolan (projekt 800705) från medel avsatta till kommunstyrelsens förfogande i investeringsbudget 2024, i enlighet med framskrivning från tekniska nämnden, se ärendebeskrivning

att informera kommunstyrelsen och kommunfullmäktige om ovanstående beslut.

Beslutsunderlag

Delegationsbeslut från tekniska nämnden 2024-08-01.

Näringslivs- och arbetsutskottets beslutsordning 2024-08-20

Näringslivs- och arbetsutskottet enas om att bordlägga ärendet till nästa sammanträde.

Näringslivs- och arbetsutskottets beslutsordning 2024-09-10

Yrkanden

Anders Ågren (M) och **Mattias Larsson (C)** – Bifall till att-satsen som stannar i näringslivs- och arbetsutskottet att bevilja tekniska nämnden

ökade investeringsmedel om 60 000 tkr 2024 för kostnadsökningar beträffande Vasaskolan (projekt 800705) från medel avsatta till kommunstyrelsens förfogande i investeringsbudget 2024, i enlighet med framskrivning från tekniska nämnden, se ärendebeskrivning, och att informera kommunstyrelsen och kommunfullmäktige om ovanstående beslut, samt

avslag till att-satserna som ska beslutas av kommunfullmäktige - att bevilja tekniska nämnden ökade investeringsmedel om 85 600 tkr 2024 beträffande Vasaskolan (projekt 800705), varav 16 600 tkr avser kostnadsökningar kopplat till byggindex och 69 000 tkr avser reinvesteringar samt förändrad utformning av projektet, i enlighet med framskrivning från tekniska nämnden, se ärendebeskrivning. Beslutet är under förutsättning att kommunstyrelsens näringslivs- och arbetsutskott beviljat medel för kostnadsökningar ur medel avsatta till kommunstyrelsens förfogande i investeringsbudget 2024 och att finansieringen sker genom lån.

Janet Ågren (S) med instämmande av **Bore Sköld (V)** – Bifall till att-satsen som stannar i näringslivs- och arbetsutskottet att bevilja tekniska nämnden ökade investeringsmedel om 60 000 tkr 2024 för kostnadsökningar beträffande Vasaskolan (projekt 800705) från medel avsatta till kommunstyrelsens förfogande i investeringsbudget 2024, i enlighet med framskrivning från tekniska nämnden, se ärendebeskrivning, och att informera kommunstyrelsen och kommunfullmäktige om ovanstående beslut, samt

i beslutet som ska beslutas av kommunfullmäktige följande två tillägg och ändring:

att tekniska nämnden får i uppdrag att se över sin beredningsprocess för de projekt som bedöms särskilt svåra att kostnadsbedöma. Detta med målet att nödvändiga beslut ska fattas inom ramen för ordinarie budget- och investeringsprocess och därmed säkra långsiktig ekonomisk hållbarhet. Uppdraget ska genomföras i dialog med stadsledningskontoret.

att bevilja tekniska nämnden ökade investeringsmedel om 60 600 tkr 2024 beträffande Vasaskolan (projekt 800705).

att underhåll av befintlig skolbyggnad, 25 mnkr får rymmas inom befintlig reinvesteringsbudget.

att finansieringen sker genom lån.

Propositionsordning som godkänns

Bifall mot avslag gällande att-satsen som stannar i näringslivs- och arbetsutskottet. Ordföranden finner att näringslivs- och arbetsutskottet bifaller att-satsen.

Bifall till Janet Ågrens (S) m.fl. förslag gällande att-satserna som ska beslutas av kommunfullmäktige *mot* Anders Ågrens m.fl. avslagsförslag. Ordföranden finner att näringslivs- och arbetsutskottet beslutar att bifalla Janet Ågrens m.fl. förslag.

Beslutet ska skickas till

Tekniska nämnden
Stadsledningskontoret Ekonomi

§ 272

Diarienum: KS-2023/00368

Allmänna lokala ordningsföreskrifter Umeå kommun

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige beslutar

att anta allmänna lokala ordningsföreskrifter för Umeå kommun med beslutsdatum 2024-09-30 § xx

att de allmänna lokala ordningsföreskrifterna träder i kraft den 1 januari 2025

att de tidigare allmänna lokala ordningsföreskrifterna (2008-02-25, § 38) upphör att gälla den 1 januari 2025 under förutsättning att de nya föreskrifterna har vunnit laga kraft.

Reservation

Anders Ågren (M) och Lena Andersson (M) reserverar sig till förmån för egna yrkanden.

Ärendebeskrivning

Grundläggande bestämmelser om allmän ordning och säkerhet på offentlig plats finns i 3 kap ordningslagen (1993:1617). Umeå kommuns allmänna lokala ordningsföreskrifter innehåller ytterligare bestämmelser om hur den allmänna ordningen skall upprätthållas. Syftet med ordningsföreskrifterna är att tillgodose medborgarnas krav på ordning, trygghet och tillgänglighet och att möjliggöra ett samhälle där alla medborgare ges förutsättningar att vara delaktiga.

Nu gällande ordningsföreskrifter är från 2008. Några bestämmelser har reviderats vad gäller formuleringar och några bestämmelser har lagts till för att kunna möta dagens krav på ordning och reda på offentliga platser.

Kommunfullmäktige har vid två tillfällen under 2023 beslutat om revideringar som har upphävts av Länsstyrelsen. Efter ytterligare anpassningar och revideringar föreslås nu att bifogade allmänna lokala ordningsföreskrifter fastställs.

En av de anpassningar som har gjorts är att ändra i föreskriften om användning av luftvapen m.m. så att bestämmelsen, utöver vad som anges i 3 kap. 6 § ordningslagen, enbart gäller på offentlig plats inom tätbebyggt område inom Umeå kommun. I bestämmelsen hänvisas till en bilaga med kartbilder på Umeå kommuns tätbebyggda områden. Ytorna i dessa kartbilder är baserade på underlag från SCB men har dessutom justerats för att i huvudsak enbart täcka de centrala delarna av de tätbebyggda områdena. Detta med avsikt att inte göra någon obefogad inskränkning. Vidare har bestämmelserna om förtäring av alkohol, badförbud, och kopplingstvång för hundar reviderats för att vara i överensstämmelse med ordningslagen.

För att skapa ökad tydlighet föreslås, till skillnad från Tekniska nämndens beslutsförslag, ett ikraftträdandedatum för föreskrifterna. I övrigt är nu aktuellt beslutsförslag i överensstämmelse med Tekniska nämndens förslag.

Beslutsunderlag

Tekniska nämndens protokoll 2024-03-21, § 25 dnr TN-2022/00630
Allmänna lokala ordningsföreskrifter för Umeå kommun

Beredningsansvarig

Maria Törnblom

Näringslivs- och arbetsutskottets beslutsordning

Yrkanden

Hans Lindberg (S) – Bifall till tjänsteskrivelsens förslag.

Anders Ågren (M) - De allmänna lokala ordningsföreskrifterna kompletteras med följande bestämmelser:

att tiggeri förbjuds på offentlig plats inom centrumfyrkanten i Umeå.

att krav på polistillstånd införs för pengainsamling på allmän plats.

Propositionsordning som godkänns

Bifall till tjänsteskrivelsens förslag *mot* Anders Ågrens förslag. Ordföranden finner att utskottet bifaller tjänsteskrivelsens förslag.

Reservation

Anders Ågren (M) och Lena Andersson (M) reserverar sig till förmån för egna yrkanden.

Beslutet ska skickas till

Länsstyrelsen Västerbotten

Tekniska nämnden

Beredningsansvarig

§ 273

Diarienum: KS-2024/00778

Taxa: Revidering av timtaxor för taxor inom miljö- och hälsoskyddsnämndens verksamhetsområde

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige beslutar

att timtaxan för nedan taxor är 1 215 kronor från och med 1 januari 2025.

- Taxa för tillsyn över avfallshantering i fritidsbåtshamnar
- Umeå kommuns taxa enligt lagen om skydd mot internationella hot mot människors hälsa.

att timtaxan för taxa för avgifter inom livsmedelslagstiftningen är 1 530 kronor från och med 1 januari 2025.

Ärendebeskrivning

Det finns flera olika taxor som reglerar avgiftsuttag för miljö- och hälsoskyddsnämnden verksamhet. Flertalet av dem är upp för revidering där bland annat nya timtaxor föreslås gälla från och med 2025.

Tillsyns- och kontrollverksamheten inom delar av verksamheten ser likvärdig ut kostnadsmässigt vilket medför att timtaxan mellan taxorna inte skiljer sig åt. Då nedan taxor inte har behov av någon annan revidering föreslås enbart timtaxan revideras till 2025 för att stämma överens med övriga taxor.

- Taxa för tillsyn över avfallshantering i fritidsbåtshamnar
- Umeå kommuns taxa enligt lagen om skydd mot internationella hot mot människors hälsa

Timtaxan föreslås med hänsyn till indexhöjning för 2025. Nuvarande timtaxa är 1 160 kr och förslaget är en höjning med 4,7 % (PKV) till 1 215 kr.

Även timtaxan för taxa för avgifter inom livsmedelslagstiftningen föreslås höjas med hänsyn till indexhöjning från 1 460 kr till 1 530 kr, och tas med det med i detta ärende då inga fler ändringar föreslås i den taxan.

Beslutsunderlag

Miljö- och hälsoskyddsprotokoll 2024-08-22, § 75.

Näringslivs- och arbetsutskottets beslutsordning

Näringslivs- och arbetsutskottet beslutar enligt tjänsteskrivelsens förslag.

Beslutet ska skickas till

Miljö- och hälsoskyddsnämnden

§ 274

Diariernr: KS-2024/00779

Taxa: För verksamhet enligt miljöbalken

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige beslutar

att anta ny taxa för verksamhet enligt miljöbalken, och att den nya taxan träder i kraft den 1 januari 2025, varvid tidigare taxa upphör att gälla.

Ärendebeskrivning

Nuvarande taxa för verksamhet enligt miljöbalken trädde i kraft 1 januari 2019, kommunfullmäktige beslut 2018-10-29, § 292. Sedan dess har Sveriges kommuner och regioner (SKR) kommit med ett reviderat underlag för taxa. Det har medfört ett behov av flera mindre justeringsbehov och med det föreslås en ny taxa träda i kraft.

I samband med det har avgifterna setts över för att överstämna med aktuellt tillsynsbehov.

Taxa innehåller taxebestämmelser (paragrafer), taxebilaga 1, taxebilaga 2 - fast årlig avgift (förskottsbetalning) samt taxebilaga 3 - timavgift (efterskottsbetalning).

I tillhörande bilaga går det att läsa mer om vilka ändringar som föreslås mot den nu gällande taxan.

Beslutsunderlag

Miljö- och hälsoskyddsnämndens protokoll 2024-08-22, § 76

Bilaga – Beskrivning av förändring av taxa för verksamhet enligt miljöbalken
Taxa för verksamhet enligt miljöbalken

Näringslivs- och arbetsutskottets beslutsordning

Näringslivs- och arbetsutskottet beslutar enligt tjänsteskrivelsens förslag.

Umeå kommun

Sammanträdesprotokoll

Kommunstyrelsens näringslivs- och arbetsutskott

2024-09-10

Beslutet ska skickas till
Miljö- och hälsoskyddsnämnden

§ 275

Diarienum: KS-2024/00780

Taxa: För verksamhet enligt lagen om tobak och liknande produkter

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige beslutar

att anta ändringar i taxa för verksamhet enligt lagen om tobak och liknande produkter, och att ändringar ska börja gälla den 1 januari 2025.

Ärendebeskrivning

Taxa för verksamhet enligt lagen om tobak och liknande produkter, kommunfullmäktige beslut 2019-05-27, § 132, trädde i kraft 1 juli 2019. Timavgiften (18 §) reviderades sedan till 2024.

Utefter synpunkter från länsstyrelsen i samband med tillsyn under 2023 föreslås några mindre revideringar av 2 §, 3 § och 10–12 §§. Lagstiftningen ger inte kommunen rätt att ta ut avgift för handläggning av anmälan, däremot för tillsynen i samband med anmälan. För att tydliggöra det ändras beskrivningen för de paragraferna kring uttag av avgift vid anmälan. Detta medför även att rubriken för de paragrafer som berör anmälan betyder namn till tillsynsavgift med anledning av anmälan.

Den 19 § "För tillsyn som utförs lördagar, söndagar, julafton, nyårsafton, påskafton, trettondagsafton, midsommarafton, helgdagar eller vardagar mellan klockan 19.00 och 07.00 debiteras avgift med 1,5 gånger ordinarie timavgift" tas bort från taxan då den inte ger ett rättvisande avgiftsuttag. Tillsyn under dessa tider sker inte i normalfallet och om det sker medför det inte så betydande merkostnader. Genom att 19 § tas bort byter de fem efterkommande paragrafer byter paragrafnummer.

Även en ny rubrik med paragraf (24 §) läggs till för att synliggöra hur beslut enligt taxan överklagas likvärdigt andra taxor inom miljö- och hälsoskyddsnämndens verksamhetsområde.

I samband med detta föreslås även timavgiften ändras till 1 215 kr. Timavgiften föreslås med hänsyn till indexhöjning för 2025. Nuvarande timavgift är 1 160 kr och förslaget motsvarar en höjning med 4,7 % (PKV). Ändrad timavgift medför även ändring av avgifterna i bilaga 1.

Beslutsunderlag

Miljö- och hälsoskyddsnämndens protokoll 2024-08-22, § 77

Taxa för verksamhet enligt lagen om tobak och liknande produkter med förslag till ändringar markerade

Näringslivs- och arbetsutskottets beslutsordning

Näringslivs- och arbetsutskottet beslutar enligt tjänsteskrivelsens förslag.

Beslutet ska skickas till

Miljö- och hälsoskyddsnämnden

§ 276

Diarienum: KS-2024/00781

Taxa: För verksamhet enligt lagen om tobaksfria nikotinprodukter

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige beslutar

att anta ändringar i taxa för verksamhet enligt lagen om tobaksfria nikotinprodukter, och att ändringar ska börja gälla den 1 januari 2025.

Ärendebeskrivning

Taxa för verksamhet enligt lagen om tobaksfria nikotinprodukter, kommunfullmäktige beslut 2022-09-26, § 165, trädde i kraft 1 augusti 2022. Timavgiften (16 §) reviderades sedan till 2024. Några mindre revideringsbehov har noterats.

Då lagstiftningen inte ger kommunen rätt att ta ut avgift för handläggning av anmälan utan för tillsynen i samband med anmälan föreslås några mindre revideringar av 6 §, 8 § och 9 §. Förändringarna medför inget ändrat avgiftsuttag utan enbart att beskrivningarna i taxan bättre samstämmer med det lagstöd som taxan beslutas med stöd av. Detta medför även att rubriken för de paragrafer som berör anmälan betyder namn till tillsynsavgift med anledning av anmälan.

Den 17 § "För tillsyn som utförs lördagar, söndagar, julafton, nyårsafton, påskafton, trettondagsafton, midsommarafton, helgdagar eller vardagar mellan klockan 19.00 och 07.00 debiteras avgift med 1,5 gånger ordinarie timavgift" tas bort från taxan då den inte ger ett rättvisande avgiftsuttag. Tillsyn under dessa tider sker inte i normalfallet och om det sker medför det inte så betydande merkostnader. Genom att 17 § tas bort byter de tre efterkommande paragrafer paragrafnummer.

Även en ny rubrik med paragraf (21 §) läggs till för att synliggöra hur beslut enligt taxan överklagas likvärdigt andra taxor inom miljö- och hälsoskyddsmyndens verksamhetsområde.

I samband med detta föreslås även timavgiften i 16 § ändras till 1 215 kr. Timavgiften föreslås med hänsyn till indexhöjning för 2025. Nuvarande timavgift är 1 160 kr och förslaget motsvarar en höjning med 4,7 % (PKV)

Beslutsunderlag

Miljö- och hälsoskyddsmyndens protokoll 2024-08-22, § 78

Taxa för verksamhet enligt lagen om tobaksfria nikotinprodukter med förslag till ändringar markerade

Näringslivs- och arbetsutskottets beslutsordning

Näringslivs- och arbetsutskottet beslutar enligt tjänsteskrivelsens förslag.

Beslutet ska skickas till

Miljö- och hälsoskyddsmynden

§ 277

Diarienum: KS-2024/00782

Taxa: För kontroll över handel med vissa receptfria läkemedel

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige beslutar

att anta ändringar i taxa för kontroll över handel med vissa receptfria läkemedel, och att ändringar ska börja gälla den 1 januari 2025.

Ärendebeskrivning

Taxan för kontroll över handel med vissa receptfria läkemedel, kommunfullmäktiges beslut 2023-06-19, § 101, trädde i kraft 1 januari 2024. Det har noterats att det i den 14 § hänvisas till fel lagrum och därmed föreslås 14 § ändras till "bestämmelser om överklagande av miljö- och hälsoskyddsnämndens beslut enligt denna taxa finns i 40– 44 §§ förvaltningslagen (2017:900)".

I samband med detta föreslås även timavgiften i 6 § ändras till 1 215 kr. Timavgiften föreslås med hänsyn till indexhöjning för 2025. Nuvarande timavgift är 1 160 kr och förslaget motsvarar en höjning med 4,7 % (PKV).

Beslutsunderlag

Miljö- och hälsoskyddsnämndens protokoll 2024-08-22, § 79

Taxa för kontroll över handel med vissa receptfria läkemedel med förslag till ändringar markerade.

Näringslivs- och arbetsutskottets beslutsordning

Näringslivs- och arbetsutskottet beslutar enligt tjänsteskrivelsens förslag.

Beslutet ska skickas till

Miljö- och hälsoskyddsnämnden

§ 278

Diarienum: KS-2024/00783

Taxa: För tillsyn och prövning enligt alkohollagen

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige beslutar

att anta ändringar i taxa för tillsyn och prövning enligt alkohollagen, och att ändringarna ska börja gälla den 1 januari 2025.

Ärendebeskrivning

Nuvarande taxa för tillsyn och prövning enligt alkohollagen, kommunfullmäktiges beslut 2023-06-19, § 102, trädde i kraft 1 januari 2024. Länsstyrelsen har efter det i samband med tillsyn 2023 lämnat synpunkter på hur taxan är formulerad angående avgifter vid anmälan. Lagstiftningen ger inte kommunen rätt att ta ut avgift för handläggning av anmälan, däremot för tillsynen i samband med anmälan. För att tydliggöra det ändras beskrivningen för de paragrafer som reglerar uttag av avgift vid anmälan.

Det har noterats att det i den 21 § hänvisas till fel lagrum och därmed föreslås 21 § ändras till "bestämmelser om överklagande av miljö- och hälsoskyddsnämndens beslut enligt denna taxa finns i 40–44 §§ förvaltningslagen (2017:900)"

I bilaga 1 har till den fasta avgiften på 3 timmar/tillsynstillfälle för tillsyn av tillfälliga serveringstillstånd tagits bort och ersatts av att det i den 14 § framgår att tillsynsavgiften debiteras genom timdebitering. Timdebitering bedöms ge ett mer korrekt avgiftsuttag då tillsynsbehovet både kan vara högre och lägre än nuvarande 3 timmar beroende på typ av tillfällig verksamhet. I samband med detta läggs även ordet "stadigvarande" in i paragraf 11 § så det blir extra tydligt.

Texten ”*För tillfälliga serveringstillstånd till slutna sällskap och allmänheten kan upp till tre på förhand bestämda tillfällen ansökas på samma gång (på samma blankett). Tillfällena för ansökan om tillfälligt tillstånd får inte ha längre mellanrum än fyra veckor avseende två tillfällen och sex veckor avseende tre tillfällen per ansökan. Är det längre mellanrum mellan tillfällena måste ny ansökan göras.” tas bort från bilaga 1 då den inte styr avgiftsuttaget och nu framgår av riktlinjerna för serveringstillstånd.

I samband med detta föreslås även timavgiften ändras till 1 215 kr. Timavgiften föreslås med hänsyn till indexhöjning för 2025. Nuvarande timavgift är 1 160 kr och förslaget motsvarar en höjning med 4,7 % (PKV). Ändrad timavgift medför även ändring av avgifterna i bilaga 1.

Beslutsunderlag

Miljö- och hälsoskyddsnämndens protokoll 2024-08-22, § 80

Taxa för tillsyn och prövning enligt alkohollagen med förslag till ändringar markerade

Näringslivs- och arbetsutskottets beslutsordning

Näringslivs- och arbetsutskottet beslutar enligt tjänsteskrivelsens förslag.

Beslutet ska skickas till

Miljö- och hälsoskyddsnämnden

§ 279

Diarienum: KS-2024/00546

Svar på remiss: En statlig ordning med brottsförebyggande åtgärder för barn och unga, SOU 2024:30

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen beslutar

att avge svar enligt yttrande nedan.

Ärendebeskrivning

Utredningen har haft i uppdrag att analysera och föreslå en ordning med ungdomskriminalitetsnämnder, inspirerad av den modell som infördes i Danmark 2019. Enligt direktiven ska förslagen syfta till att skapa tydligare åtgärder från samhällets sida när barn och unga hamnar på en kriminell bana. Samtidigt ska de möjliggöra tidigare, tillräckliga och mer samordnade insatser för att förebygga fortsatt kriminalitet. Utredningens arbete har utgått från principen om barnets bästa.

Regeringens utredare föreslår att en ny statlig myndighet, Myndigheten mot ungdomskriminalitet (MUK), ska ta över beslutsfattandet från kommunernas socialnämnder i ärenden som gäller insatser för barn och unga som begår eller riskerar att begå allvarliga brott. Denna myndighet ska genom sju regionala beslutsorgan fatta beslut om individuella brottsförebyggande åtgärder för målgruppen.

Det är Polismyndigheten som ska hänvisa ett ärende till Myndigheten mot ungdomskriminalitet (MUK) om det bedöms att barnet eller den unge löper risk att begå allvarliga brott. Inför ett beslut i MUK ska ett yttrande inhämtas från socialnämnden. Socialnämnden ska utse en särskild handläggare för barnet eller den unge samt ansvara för att verkställa de insatser som MUK beslutar om i en handlingsplan. Om det finns behov av

ytterligare insatser enligt socialtjänstlagen under verkställigheten av en handlingsplan får socialnämnden, utan att ändra handlingsplanen, besluta om sådana insatser.

Umeå kommuns yttrande:

Umeå kommun delar bilden att Sveriges samhällsutveckling de senaste åren, med en ökande andel allt yngre barn och unga involverade i grov våldsbrottslighet, kräver nya och effektiva åtgärder.

Umeå har dock valt en annan inriktning än den utredningen föreslår, med större fokus på tidiga och generella insatser för att förebygga och förhindra att barn och unga dras in i gängkriminalitet. Umeå växer tryggt och säkert är en särskild satsning där kommunen samverkar tillsammans med andra aktörer såsom polis, näringsliv.

Sammantaget är kommunens inställning att förbättringar för målgruppen kan uppnås utan att införa en ny lagstiftning eller upprätta en ny statlig myndighet utan att i stället tydligare reglera kommunernas insatser och uppföljning för den aktuella målgruppen inom befintlig lagstiftning, såsom den kommande nya socialtjänstlagen eller LVU.

Övergripande synpunkter

Umeå kommun anser inte att utredningen har lyckats motivera varför en ny statlig myndighet behövs eller varför denna myndighet skulle vara bättre på att motverka brottslighet bland barn och unga än kommunernas socialtjänster.

Umeå kommun delar Sveriges kommuner och regioners (SKR) uppfattning om att införandet av en ordning liknande den danska i Sverige skulle medföra betydande förändringar i fördelningen av ansvar mellan staten och kommunerna när det gäller beslut och uppföljning av insatser för enskilda barn och unga, och även om kommunernas övergripande ansvar för målgruppen skulle kvarstå innebär förslaget betydande inskränkningar i det kommunala självstyret.

Umeå kommun uttrycker också oro för att ungdomskriminalitetsnämnder kan skada förtroendet för socialtjänsten om den uppfattas som alltför nära kopplad till samhällets brottsbekämpande aktörer. Socialtjänstens

verksamhet ser detta som särskilt bekymmersamt i en tid då socialtjänstens uppdrag snarare behöver stärkas.

Umeå kommun anser att det är viktigt att den danska reformens utformning och brottsförebyggande effekter först utvärderas. Resultaten i Danmark tyder på att reformen har haft en viss effekt för att förebygga brott bland den yngre målgruppen, medan den äldre målgruppen inte har påverkats i samma utsträckning.

Umeå kommun ser positivt på delar i förslaget som handlar om att ta del av nationell kunskap om brottsförebyggande åtgärder. En nationell kunskap om målgruppen skulle på sikt utgöra en grund för ett mer effektivt och målinriktat brottsförebyggande arbete för målgruppen och ge stöd till kommunerna i deras arbete med att förebygga kriminalitet bland barn och unga.

Synpunkter har lämnats på följande rubriker i utredningen

5.4.2 Kommunernas socialtjänst har ett särskilt ansvar för barn och unga

Barn och unga är en prioriterad målgrupp inom socialtjänstens arbete. Lagstiftaren har understrukt vikten av att socialnämnden tidigt ingriper för att erbjuda stöd till barn och unga, eftersom detta anses vara avgörande för att förebygga och hantera problem som normbrott och kriminalitet. Umeå kommun instämmer med delar i utredningen som beskriver att det är en viktig uppgift för samhället att ingripa för att förhindra och förebygga brott, både för att skydda ungdomar och för att skydda samhället i stort. Det är också av största vikt att samhället reagerar på begångna brott och arbetar aktivt för att unga lagöverträdare inte återfaller i kriminalitet. Ungdomar med allvarliga beteendeproblem som kriminalitet, är en stor grupp inom den sociala barn- och ungdomsvården. För de barn och unga som begår brott kan socialtjänsten erbjuda en rad olika insatser, skraddarsydd efter varje individs unika behov. Det är inte bara den unge som kan behöva stöd – även vårdnadshavare och familjen i stort kan vara i behov av insatser. Därför är det avgörande att alltid göra en noggrann, individuell bedömning för att fastställa vilka åtgärder som är mest lämpliga. Målgruppen för reformen ska vara barn och unga som löper risk att bli involverade i allvarlig brottslighet. Reformen omfattar barn och unga under

18 år som har hemvist i Sverige och som riskerar att begå allvarliga brott. Utredningen föreslår ingen nedre åldersgräns för de som inkluderas i reformen.

Umeå kommun upplever en otydlighet i att det inte finns någon nedre åldersgräns för reformen. Likaså finns det tveksamheter kring den bedömningen som ska grundas på den enskildes beteende, levnadsförhållanden, eventuell brottslighet och övriga omständigheter. Övriga omständigheter och levnadsförhållanden är begrepp som behöver förtydligas.

Umeå kommun ser en fara i att ordningen med ungdomskriminalitetsnämnder innebär att det kommer att skapas en parallell process för den aktuella målgruppen, vilket krävt stora organisatoriska förändringar såväl inom rättsväsendet som för kommunen.

5.6 Samverkan mellan olika aktörer i det brottsförebyggande arbetet

Umeå kommun delar utredningens skrivning om att en nära och välfungerande samverkan mellan berörda aktörer är avgörande för att bedriva ett effektivt brottsförebyggande arbete och vidta relevanta åtgärder för barn och unga som misstänks för eller har begått brott. Eftersom barn och unga ofta har komplexa behov som kräver insatser från olika områden, är ett tvärprofessionellt perspektiv särskilt viktigt. Umeå kommun anser att det i praktiken främst kommer att röra sig om barn och unga som redan idag uppmärksammas av socialtjänsten och polisen genom de befintliga samverkansstrukturer som finns inom både skolsociala team, SSPF (samverkan skola, socialtjänst, polis och fritid) och SIG (sociala insatsgrupper).

I Umeå och Västerbottens alla 15 kommuner finns även en fungerande samverkan för barn och unga som benämns HLT Hälsa, Lärande och trygghet och där verksamheterna (förskola/skola, socialtjänst och hälso och sjukvård) arbetar i tvärprofessionella team för att uppmärksamma barn och unga i risk för en negativ utveckling.

Umeå kommun instämmer i att samverkan kring barn och unga behöver underlättas genom förändringar i lagstiftningen för att möjliggöra

nödvändig informationsdelning mellan aktörer. Samtidigt är det av vikt att använda de verktyg som redan finns idag om socialtjänstens möjlighet att bryta sekretessen och lämna ut uppgifter till polisen, vilket regleras av flera sekretessbrytande bestämmelser i 10 kap. OSL. Dessa bestämmelser ger socialnämnden möjlighet att i vissa situationer lämna ut uppgifter till Polismyndigheten, exempelvis för att förebygga brottslighet, för att polisen ska kunna utreda vissa brott, eller då ett omedelbart polisiärt ingripande krävs.

8.3 Barnets bästa och den nya reformen lämnas följande synpunkter:

För att kunna vägleda unga till ett bättre liv måste vi först förstå de omständigheter som formar deras uppväxt och påverkar deras val. Det är viktigt att de brottsförebyggande åtgärderna utgår ifrån barnets/den unges och vårdnadshavarnas behov. För att göra korrekta bedömningar om sådana åtgärder ska vara möjliga krävs en god kännedom om barnets situation, kompetens om systemteori och barn/ungas utveckling. Det handlar om en förståelse för att barn inte kan ha full kontroll över sitt beteende, oberoende av omgivningen, lika lite som omgivningen helt och hållet inte kan bestämma en individs beteende.

Att lägga ett för stort ansvar på det enskilda barnet och dess familj som den nya reformen föreslår kan riskera leda till negativa konsekvenser. Barnet tillsammans med dess omgivning behöver åtgärder som leder till en positiv förändringsprocess, vikten att ha kunskap och förståelse för ungdomens beteende mönster och se familjesystemet i en helhet.

Förslaget som presenteras saknar dock detta fokus, vilket riskerar att i stället lägga för stor vikt vid bestraffande åtgärder. Detta kan leda till att barnet känner sig ensamt ansvarig för sina handlingar och det förändringsarbete som krävs, vilket inte är i linje med barnkonventionens grundläggande principer.

Det är positivt att den nya reformen inkluderar en särskild reglering som lyfter fram bedömningen av barnets bästa och tydliggör att detta ska beaktas. Dock läggs samtidigt stor vikt vid att barnets bästa inte alltid ska väga tyngst, vilket riskerar att bedömningen av barnets bästa inte får tillräcklig betydelse i åtgärdsplanen.

Bedömningen inför åtgärdsplanen ska grundas på barnets levnadsförhållanden, brottslighet och andra relevanta omständigheter. Dock saknas tydliga definitioner av dessa begrepp, vilket väcker frågor om hur barnets bästa kommer att beaktas.

Det saknas ett tydligare fokus på barnets eller den unges delaktighet i arbetet med åtgärdsplanen, vilket professionella socialarbetare ofta anger som avgörande för att skapa motivation. Delaktighet är en rättighet, och även om barnet inte samtycker till att delta är det viktigt att barnet inkluderas genom att få information och erbjudas samtal om åtgärdsplanens innehåll.

Vidare uttrycker Umeå kommun oro för att införandet av ungdomskriminalitetsnämnder kan minska tilliten till socialtjänsten om den uppfattas som mer knuten till samhällets brottsbekämpande aktörer. Detta är särskilt bekymmersamt i en tid då socialtjänstens uppdrag snarare behöver stärkas.

9.1.1 Polismyndigheten ska ansvara för hänvisningen

Umeå kommun anser att polisens roll i reformen får ett alltför stort fokus på att identifiera unga. Polisen saknar aktörer som träffar unga i sin naturliga miljö och vardag såsom föräldrar, skola, fritidsgårdar dessa vuxna är bättre på att identifiera att något är problematiskt i en ungdoms liv än polisen. En viktig aktör som saknas i utredningen är dessutom hälso och sjukvården, utifrån den stora och negativa utvecklingen som sker i samhället beroende på den växande psykiska ohälsan hos barn och unga.

Umeå kommun anser att det idag finns fungerande samverkanstrukturer tillsammans med polisen kring barn och unga i både SSPF och SIG.

Umeå kommun anser att det finns en stor potential att utveckla och fördjupa dessa samverkansformen för att polisen ska komma in i ett tidigare skede i ungdomars liv med en negativ utvecklingspiral.

För barn och unga som redan har begått brott är det viktigt att rättssystemet inte enbart lägger fokus på straff, utan också på rehabilitering och återanpassning till samhället. Insatser som

ungdomsvård, stöd från socialtjänsten och föräldrastöds program kan vara till hjälp för unga och dennes familj att bryta med en kriminell livsstil och återvända till en konstruktiv och laglydig tillvaro.

Beslutsunderlag

Remissen.

Beredningsansvariga

Ulrika Granskog

Näringslivs- och arbetsutskottets beslutsordning

Näringslivs- och arbetsutskottet beslutar enligt tjänsteskrivelsens förslag.

Beslutet ska skickas till

s.remissvar@regeringskansliet.se och med kopia till

s.sof@regeringskansliet.se. Ange diarienummer S2024/00978

§ 280

Diarienummer: KS-2024/00538

Svar på remiss: Stärkt skydd för vissa förtroendevalda och en tydligare intern kontroll i kommuner och regioner (Ds 2024:10)

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen beslutar

att avge svar på remiss enligt bilaga.

Ärendebeskrivning

Umeå kommun har fått rubricerad remiss för yttrande till Finansdepartementet.

Beslutsunderlag

Remissen

Yttrande

Bilaga till yttrande.

Beredningsansvariga

Caisa Siikavaara

Näringslivs- och arbetsutskottets beslutsordning

Näringslivs- och arbetsutskottet beslutar enligt tjänsteskrivelsens förslag.

Beslutet ska skickas till

fi.remissvar@regeringskansliet.se, kopia till

fi.ofa.k.remiss@regeringskansliet.se. Ange diarienummer Fi2024/01177

§ 281

Diarienumr: KS-2024/00649

Svar på remiss: Förslag till nya allmänna råd om yrkesmässig hygienisk verksamhet dnr 4.1-43672/2024**Förslag till beslut**

Kommunstyrelsen beslutar

att avge svar på remiss enligt miljö- och hälsoskyddsnämndens yttrande.

Ärendebeskrivning

Umeå kommun har fått rubricerad remiss för yttrande senast 27 september 2024. Miljö- och hälsoskyddsnämnden har lämnat förslag till yttrande till kommunstyrelsen.

Beslutsunderlag

Remissen

MHN yttrande

Näringslivs- och arbetsutskottets beslutsordning

Näringslivs- och arbetsutskottet beslutar enligt tjänsteskrivelsens förslag.

Beslutet ska skickas till

socialstyrelsen@socialstyrelsen.se. Ange diarienumret 4.1-43672/2024

§ 282

Diarienum: KS-2024/00553

Svar på remiss: Utredningen om en stärkt styrning av arbetet mot könsrelaterat våld och hedersrelaterat våld och förtryck, SOU 2024:21

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen beslutar

att avge svar på remiss enligt jämställdhetsutskottets yttrande.

Reservation

Anders Ågren (M) och Lena Andersson (M) reserverar sig mot beslutet till förmån för eget yrkande.

Ärendebeskrivning

Umeå kommun har beretts möjlighet att yttra sig på delbetänkande *Ett inkluderande jämställdhetspolitiskt delmål mot våld* inom ramen för *Utredningen om en stärkt styrning av arbetet mot könsrelaterat våld och hedersrelaterat våld och förtryck*.

Syftet med utredningsuppdraget i delbetänkandet har varit att:

- analysera och bedöma om det bör införas ett särskilt jämställdhetspolitiskt delmål som handlar om att förebygga och bekämpa hedersrelaterat våld och förtryck och, oavsett ställningstagande i sak, lämna förslag på hur ett sådant jämställdhetspolitiskt delmål kan formuleras,
- analysera och lämna förslag på en ny och mer inkluderande målformulering för det nuvarande delmålet om att mäns våld mot kvinnor ska upphöra, där det beaktas att mäns och pojkars våld mot kvinnor och flickor utgör merparten av det könsrelaterade våldet, och där samtidigt minst följande områden omfattas: mäns våld mot kvinnor i nära relationer, kvinnors våld mot män i nära relationer, våld i samkönade relationer och andra hbtqi-relationer, sexuellt

våld och utnyttjande i prostitution och människohandel för sexuella ändamål, och

- identifiera behov av följdändringar i författningar som en följd av nya delmål.

I delbetänkandet föreslås att hedersrelaterat våld och förtryck fortsatt bör hanteras inom det sjätte delmålet och att en omformulering av målet skulle kunna lyda: *”Mäns våld mot kvinnor, våld i nära relationer, hedersrelaterat våld och förtryck samt utnyttjande i prostitution och människohandel ska upphöra. Alla, oavsett kön, ska genom hela livet ha samma rätt och möjlighet till kroppslig och psykisk integritet.”*

Jämställdhetsutskottet har fått remissen för yttrande.

Jämställdhetsutskottets yttrande

Jämställdhetsutskottet instämmer i utredningens bedömning att det inte bör införas ett särskilt jämställdhetspolitiskt delmål om hedersrelaterat våld och förtryck.

Vad gäller förslaget till ny formulering av det sjätte delmålet ser utskottet positivt på att begreppet ”mäns våld mot kvinnor” föreslås finnas kvar i delmålet. Däremot är jämställdhetsutskottets sammantagna bedömning att den nuvarande formuleringen av delmålet: ”Mäns våld mot kvinnor ska upphöra. Kvinnor och män, flickor och pojkar, ska ha samma rätt och möjlighet till kroppslig integritet” bör vara kvar i dess nuvarande form.

Betänkandet betonar att de jämställdhetspolitiska delmålen syftar till att uppnå det riksdagsbundna målet som lyder att *kvinnor och män ska ha samma makt att forma samhället och sina egna liv*. Jämställdhetsutskottet instämmer i bedömningen att det därför är av vikt att delmålen hålls på en övergripande nivå. Det finns redan ett jämställdhetspolitiskt delmål som avser arbetet mot våld och ytterligare ett sådant delmål skulle innebära en överlappning.

7.2 Det bör inte införas ett särskilt jämställdhetspolitiskt delmål om hedersrelaterat våld och förtryck

Jämställdhetsutskottet instämmer i bedömningen att det inte bör införas ett särskilt jämställdhetspolitiskt delmål om hedersrelaterat våld och förtryck.

I delbetänkandet lyfts ett fortsatt behov av att stärka arbetet mot hedersrelaterat våld och förtryck och att området behöver synliggöras. Utskottet delar denna bedömning men menar att hedersrelaterat våld och förtryck är ett uttryck av många för olika typer av våld och att det förebyggande arbetet tjänar på denna sammanhållna förståelse av våld. Även de övriga jämställdhetspolitiska delmålen (jämn fördelning av makt och inflytande, ekonomisk jämställdhet, jämställd utbildning, jämn fördelning av obetalt hemarbete och jämställd hälsa) utgör en god grund för arbetet med att förebygga och bekämpa hedersrelaterat våld och förtryck.

8.1 Ett nytt jämställdhetspolitiskt delmål

Jämställdhetsutskottet instämmer delvis i förslaget till ny formulering av det sjätte delmålet. Utskottet ser positivt på att begreppet "mäns våld mot kvinnor" föreslås finnas kvar i delmålet och instämmer i analysen att det är ett väl inarbetat begrepp som visar att det finns en strukturell maktobalans mellan kvinnor och män i samhället.

Utredningen lyfter att det kan finnas både för- och nackdelar med att inkludera olika typer av våld och förtryck, samt fler perspektiv och grupper i delmålet. Ett nytt delmål skulle bland annat kunna upplevas som mer i linje med ett modernt språkbruk och det kan också finnas anledning att visa att våld och dess konsekvenser kan påverka alla oavsett kön och att det kan förekomma i många olika former. Utskottets sammantagna bedömning är dock att den nuvarande formuleringen av delmålet, det vill säga "Mäns våld mot kvinnor ska upphöra. Kvinnor och män, flickor och pojkar, ska ha samma rätt och möjlighet till kroppslig integritet" bör vara kvar i sin befintliga form.

Att lägga till olika typer av våld och förtryck gentemot olika grupper i delmålet riskerar att flytta fokus från jämställdhet, som är huvudfrågan, och leda till att delmålet i stället handlar om olika former av våld. Mäns våld mot kvinnor kan anses vara den yttersta konsekvensen i ett icke

jämställt samhälle och syftet med uttrycket är att förtydliga att det oftast finns en manlig förövare bakom det våld som kvinnor utsätts för och för att tydliggöra det könade maktförhållandet kring offer och förövare. Våldet drabbar alla, men mäns våld mot kvinnor kan anses vara huvudproblemet, även när det kommer till exempelvis prostitution och människohandel och hedersrelaterat våld och förtryck.

Jämställdhetsintegrering förutsätter att ojämställdhet mellan kvinnor och män, flickor och pojkar synliggörs. Att ersätta "mäns våld mot kvinnor" eller "kvinnor och män, flickor och pojkar" med andra, könsneutrala begrepp riskerar att försvaga jämställdhetsperspektivet. Begreppet mäns våld mot kvinnor är också bredare än begreppet våld i nära relationer.

Att välja att exemplifiera olika former av våld och förtryck i delmålet är risken uppenbar att något område förbises. Ett alternativ för att göra delmålet mer inkluderande skulle kunna vara att den första meningen i nuvarande delmålet "Mäns våld mot kvinnor ska upphöra. Kvinnor och män, flickor och pojkar, ska ha samma rätt och möjlighet till kroppslig integritet" skulle vara kvar, men att tillägget sedan kommer från det nya förslaget "Alla, oavsett kön, ska genom hela livet ha samma rätt och möjlighet till kroppslig och psykisk integritet." Därigenom tydliggörs att delmålet gäller alla och livscykelperspektivet stärks, utan att samtidigt tappa jämställdhetsperspektivet.

Vidare skulle förslaget till nytt, inkluderande delmål enligt förslaget i delbetänkandet, bli mer omfattande och mer detaljerat, samt avvika från de övriga jämställdhetspolitiska delmålen. Avsikten när delmålen togs fram var att de skulle vara övergripande och hållbara över tid. Dessutom framgår av delbetänkandet att delmålen ska ses som en helhet. Detta kan komma att försvåras om delmålet formuleras om enligt förslaget.

Sammantaget anser jämställdhetsutskottet att det sjätte delmålet i dess nuvarande form är inkluderande och relevant för jämställdhetsarbetet på lokal nivå. Förtydliganden skulle kunna ges genom exempelvis strategier, åtgärdsprogram, handlingsplaner och liknande, snarare än genom ett nytt delmål.

Beslutsunderlag

SOU 2024:21 Delbetänkande "Ett inkluderande jämställdhetspolitiskt delmål mot våld"

Näringslivs- och arbetsutskottets beslutsordning**Yrkanden**

Hans Lindberg (S) och **Bore Sköld (V)** – Bifall till tjänsteskrivelsens förslag.

Anders Ågren (M) – Bifall till tjänsteskrivelsens förslag med följande ändringar:

Stryk stycket på sidan 2:

Första stycket under "Jämställdhetsutskottets yttrande"

Ersätt med: Umeå kommun anser att det finns ett behov av att införa ett sjunde jämställdhetspolitiskt delmål avseende hedersrelaterat våld och förtryck. Hedersrelaterat våld och förtryck är ett stort samhällsproblem, och genom att införa ett sådant mål skulle arbetet med att bekämpa hedersrelaterat våld och förtryck synliggöras.

Stryk första stycket på sidan 2 vid 7.2.

Propositionsordning som godkänns

Bifall till tjänsteskrivelsens förslag *mot* Anders Ågrens (M) förslag.

Ordföranden finner att näringslivs- och arbetsutskottet bifaller tjänsteskrivelsens förslag.

Reservation

Anders Ågren (M) och Lena Andersson (M) reserverar sig mot beslutet till förmån för eget yrkande.

Beslutet ska skickas till

a.remissvar@regeringskansliet.se och marie.ek@regeringskansliet.se, Ange diarienummer A2024/00369 och remissinstansens namn.

§ 283

Diarienum: KS-2024/00623

Svar på remiss: Uppdrag att föreslå lättnader på byggkraven för studentbostäder

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen beslutar

att avge svar på Boverkets rapport *Uppdrag att föreslå lättnader på byggkraven för studentbostäder* enligt byggnadsnämndens yttrande.

Ärendebeskrivning

Umeå kommun har fått rubricerad remiss för yttrande senast 4 oktober 2024. Stadsledningskontoret har inhämtat yttrande från byggnadsnämnden.

I mars 2023 fick Boverket i uppdrag av regeringen att utreda möjligheterna att minska kostnaderna vid byggandet av studentbostäder och möjliggöra ett ökat och mer differentierat utbud av sådana bostäder genom att föreslå lättnader på byggkraven för studentbostäder.

Uppdraget innebar att utreda lättnader i kraven avseende bostädernas lämplighet för det avsedda ändamålet, tillgänglighet och användbarhet, skydd med hänsyn till hygien, hälsa och miljö avseende dags- och solljus samt skydd mot buller. Boverket har tolkat uppdraget som att utredningen skulle behandla både tekniska egenskapskrav och utformningskrav.

Boverkets utredning visar att det är möjligt att föreslå lättnader i vissa krav för att minska kostnaderna vid byggande av studentbostäder och möjliggöra ett ökat och mer differentierat byggande. För att få den effekt som efterfrågas i uppdraget, det vill säga att påtagligt minska kostnaderna, så har det under samverkan i uppdraget framförts att även andra aspekter än byggreglerna behöver ses över.

De förslag som Boverket bedömt motiverade i förhållande till byggkostnaderna och utan att kraven sänks mer än nödvändigt är lättnader i kraven på tillgänglighet och användbarhet för personer med nedsatt rörelse- och orienteringsförmåga samt en ändring i trafikbullerförordningen.

Beslutsunderlag

Remissen

Byggnadsnämndens protokoll

Byggnadsnämndens yttrande

Näringslivs- och arbetsutskottets beslutsordning

Näringslivs- och arbetsutskottet beslutar enligt tjänsteskrivelsens förslag.

Beslutet ska skickas till

Landsbyggs- och infrastrukturdepartementet. Svaren bör lämnas per e-post till li.remissvar@regeringskansliet.se och med kopia till li.bb@regeringskansliet.se. Ange diarienummer LI2024/00994.

§ 284

Diarienum: KS-2023/00956

Kommunstyrelsens rapport över 2023:1 - Omställningsuppdraget

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen beslutar

att godkänna bifogad rapport.

Ärendebeskrivning

Enligt fastställd arbetsgång och tidplan för genomförande av tilläggsuppdrag 2023:1 har stadsledningskontoret gjort en analys för att skapa en bild av aktuellt läge. Efter genomgång av behov och tillgång framgår att möjligheterna för fortsatt kompetensförsörjning bedöms relativt god för merparten av yrkesgrupperna inom SLK.

Det finns dock yrkesgrupper som redan idag är svårare att rekrytera och för samtliga yrkesgrupper behöver en särskild handlingsplan tas fram, inom ramen för en revidering av kommunstyrelsens kompetensförsörjningsplan.

På tilläggsuppdragets fråga om genomförandet av kommunstyrelsens grunduppdrag kommer stöta på svårigheter till följd av personalbrist, är svaret ja. Insatser behöver göras för att säkerställa att grunduppdraget fortsatt kan genomföras. Stor potential finns i att säkerställa kommunens kapacitet att jobba datadrivet. Generellt för förvaltningen behöver kommunstyrelsen kommande år skapa förutsättningar för det egna uppdragets automation och digitalisering så att tillgängliga resurser klarar genomföra grunduppdraget.

En annan viktig förutsättning för att klara grunduppdraget är att säkerställa en anpassningsbarhet, lärande och omställningskapacitet av egna kompetenser och stöd till verksamheternas nya arbetssätt etcetera. Här måste kapacitet byggas som säkerställer möjlighet till kompetens-

utveckling, omställning på arbetsplatser och förstärkt introduktion/
omställning av nyanställda för att de ska klara de krav och uppdrag som
föreligger i verksamheten.

Beslutsunderlag

Rapport: Stadsledningskontorets analys

Beredningsansvariga

Karin Ahnqvist, HR-direktör

Katarina Johansson, HR-strateg

Näringslivs- och arbetsutskottets beslutsordning

Näringslivs- och arbetsutskottet beslutar enligt tjänsteskrivelsens förslag.

Beslutet ska skickas till

Stadsledningskontorets ledningsgrupp

§ 285

Diarienum: KS-2024/00753

Avsägelse: Ledamot i Stiftelsen Arboretum Norr Lisa Bergström (V)

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen beslutar

att bevilja Lisa Bergström (V) begärt entledigande från uppdraget som ledamot i Stiftelsen Arboretum Norr

att till ledamot i Stiftelsen arboretum Norr utse X X.

Ärendebeskrivning

Lisa Bergström (V) har avsagt sig uppdraget som ledamot i Stiftelsen Arboretum Norr.

Beredningsansvariga

Anna Holmstedt, nämndsekreterare

Näringslivs- och arbetsutskottets beslutsordning

Näringslivs- och arbetsutskottet beslutar enligt tjänsteskrivelsens förslag.

Beslutet ska skickas till

Lisa Bergström

Andreas Sjögren

Karin Isaksson

Lönesupport, Troman

§ 286

Diarienum: KS-2024/00097

Information från Näringsliv

Beslut

Näringslivs- och arbetsutskottet beslutar

att till protokollet notera att utskottet tagit del av informationen.

Ärendebeskrivning

Vid sammanträdet informerar näringslivsdirektör Peter Juneblad om aktuella näringslivsfrågor, denna gång om tillväxtrådet, rekommendationer och statusuppdatering.

Beslutet ska skickas till

-

§ 287

Diariernr: KS-2024/00224

Ekonomisk rapport januari-juli 2024**Beslut**

Näringslivs- och arbetsutskottet beslutar

att till protokollet notera att utskottet tagit del av informationen.

Ärendebeskrivning

Ekonomidirektör Lena Höök Gustafsson redovisar ekonomisk uppföljning avseende perioden januari–juli 2024. Uppföljningen avser kommunen i stort, dess nämnder och kommunstyrelsen och är en del i kommunstyrelsens uppsiktsplikt.

Därefter redovisar Lena Höök Gustafsson att stadsledningskontoret bereder svar på remissen SOU 2024:50: Nätt och jämnt - Likvärdighet och effektivitet i kommunsektorn.